

Hochgeachteter Herr!

Stets zu Ihren Bewunderern zählend,
erlaube mir beiliegend einige Kritiken
zu senden. Ich will über Sie in die
"Bologneser" Opera, "Kauld" und
"St. Petersburger Zeitung" in St.
Petersburg, "Harmine" (Hanna-
ver) und "Neue Zeitschrift für
Munich" Leipzig. Bin correspondenz
dieser Zeitschriften. Haben
Sie meine Karte erhalten?
Nehmen Sie meine Clavierwerke,
2 Trios, 2 Quintette, 3 Lieder (Rahter
Verlag, Hamburg) in hohem Ver-
den in Schutz. Vertel (Hannover
ver verlegte mein op. 4 Böden
dedict, für's zuk. Orchester) und
Videotuden.

Könnnte H. Dr. Abraham

om min nichts etwas verlegen.
Wir freuen uns alle auf Sie,
bis Sie nach Prag kommen.
Weitere Belege sende. Herr
Karl Ondrušák spielt sehr
oft Ihre Sachen. Er ist mein
Lehrer und bei Anwartsmeister.
In Prag mache Ihnen viel Be-
dauern.

Habe jetzt Mutter schwer
krank und darn alt und
so bin ich in größter Glücke.
Bitte nochmals Freund mit
glaubenen Händen von
Christi Willen mir mit
etwas zu helfen. Gott soll
es Ihnen lohnen. Erbar-

men he mich meiner! Bitte
nichmals mir das beigelegte
(dieses Bial dricht mir mit
gerichten) heute, wenn
möglich eingeschrieben zu
senden, damit ich nicht
damm Murre, der Rechnung
wegen. Ich hatte nicht einmal
auf Reamaneration.

In aller Hochachtung
Ihr im Voraus
verwandener

Karl Navrátil

Prag 558

Smíchov

Bohemia Austria

Eduard Hagerup Grieg, biografie od J. B. Foerster, hud. referenta „Nár. listův“ a skladatele, vyjde v „Rozpravách hudebních“ č. XI.

Šestý předplatní koncert dvorní kapely ve Stuttgartě program výhradně ze skladeb Griegových, které se nejně libily.

Panu řed. R. v D. Ed. H. Grieg jest studie Jos. Foerster a nikoliv jen životopis, což tímto opravujeme.

myslim, že Grieg má u nás pudu upravenou
s dostatek a že návštěva jeho, dávno již očekávaná,
ač pohříchu dosud odkládaná, bude provázena holdem
neménším, než jaký přinesla Praha světovým umělcům
Čajkovskému, Saint-Saënsovi, Bülowu a j. Iniciativou
Umělecké besedy zabájena s geniálním skladatelem
norským čilá korespondence a dosaženo jeho slibu, že
Prahau najisto navštíví. Do té doby nezbývá nám
ovšem, než učiti se poznávati Griega z koncertův a
z klavírních skladeb, jež si s opěťovanou rozkoší sami
přehráváme.

Třívětá „Sonata pro klavír a housle z G dur op.
13.“ kterou přednesli pp. prof. Trneček a Lach-
ner, je zase jednou z oněch svérázných, individualitu
Griegovu každým tónem prozrazujících skladeb men-
šího rozměru a jednodušší faktury, jaké tak záhy ují-
mají se v duších posluchačstva i probouzejí interest
pro poznání dalších výtvorů měrou netušenou. Každá
věta zbudována na dvou, třech charakteristických mo-
divech; s rozkoší nasloucháte bujně, rozmarné hře,
jakou skladatel s nimi provádí. Nálada celé skladby
je živá, veselá, něco realisticky určitého, místy až
drsného vane vám z těchto jásajících rytmů a čiper-
ných, harmonických obrátů vstříc. A jak mile kon-
trastuje Grieg překypující, svěží svůj humor cituplným,
přímo k srdci mluvícím výrazem čisté lyriky! Při-
pomínám jen thema E dur ve druhé větě, zaujímající
ve tklivé, zvažnělé své melodii poměr naší sousedské

k úsečné mazurce. Rovněž tak působí ve větě třetí
po zvonivé kaskádě violinových triol vedlejší věta v pa-
rallelní moll-tónině. Efekty rázu tohoto jsou takměř
duševním majetkem Griegovým a dodávají každému dílu
jeho půvabu originality a překvapující vynalézavosti.
— Pánové prof. Trneček a prof. Lachner osvědčili se
exaktním přednesem Sonaty nanovo umělci na slovo
vzatými a s povděkem vzdávalo publikum nadšenou
pochvalu elegantnímu a bravurnímu jich výkonu.

Mnichovské listy.

List věnovaný zájmům smíchovského okresu.

„Smíchovské listy“ vycházejí vždy 5. a 20. každého měsíce. — Redakce a administrace v Tejnec v Prahy č. 47. v I. patře v levo. — Předpřič se v administraci s poštou ne domáčkou do domu: pátá č. 150, celoroční 21. 3.—, jednotlivé čísla po 8 kr. — Inseraty počítáme: celou stranu 30 zl., půl strany 18 zl., čtvrt strany 10 zl. — Rukopisy se nevrací. — Pěkně a rychle frankovat.

Naše politická situace.

Mínulý týden politická situace ovládná byla jednáním mezi oběma vládami uherskou a rakouskou o *rakousko-uherských vyrovnání*. Otázka jazyková, která opanovala úplně minulé měsíce, ustoupila jaksi, *ovšak jen zdánlivě*, do pozadí. My jsme s tím způsobem, jak se otázka jazyková projevuje, nebyli srovnáni, vždyť stále se jednalo jen o upravení jazykové otázky v Čechách a snát ještě na Moravě; o Slezsku nebylo slevta a také ne o ostatních zemích jižních, Chorvátských, Slovinských a jiných slovanských. A přede ne lze zneznat, že má-li v celé říši nastat klid národnosti, tato otázka jazyková spravedlivě rozřešena býti musí ve všech zemích národů německých. A v tom dávané poslání Ferjáncovi úplně za pravdu, že spravedlnost národnosti musí být zjednána u všech slovanských národů, plně a beze strachu před jakýmkoliv obstrukcí německou.

Jet úplná spravedlnost v jazykové otázce klíčem k upravení dalších poměrů politikých. My pak tvrdíme s plnou rozhodností na základě volených informací, že poslancové čeští ani na pět neustoupí v otázce jazykové od toho, co vyžaduje spravedlnost, že ale také nepouští ostatní slovanské národy v jejich snaze po stejné spravedlnosti.

FEUILLETON.

Bismark

Výňatek ze životop. studie od Gustava Eima.*)

U hrobu velkého nepřitele, jakým kníže Bismark byl včen Slovany, dostavuje se smírující spravedlnost. Nechceme ho znešovat, ale též nikoli zveličovat. Kde mnoho světa, tam mnoho stínu. V čínech, schopnostech, ale také v chybách byl veliký. V osobnosti jeho bylo cos absolutního, velitelského, neomylnického. Však nic pouťového, vábného, ne romantického. Napoleon I. přední básníky také německého národa nadchnul. Bismark nenal svého Gotha; o něm nikdy Heine nenapíše křivě. „Tři granáty“, Bismark nezachává domem plné uspokojení v civilizaci a v našem Německu bud nejvyšš obdiv, ne nadšení. Proto, že pohřbuje se v něm člověk. Srdce měl jenom patologické, ne co lid i vzdělanci sledovali. Byl silný, však i násilný. Tvrdý a neodmyslný byl k svépravosti. „Nepřítel, jež máme v moci“, pravil k Beustovi: „musíme zničit, ale vyprovodit až k práhu popravě se zdivočilosti.“ Ne zdivočilost opouštěla ho mnohem dříve. Geffcken, císař Bedřich III., Czarszewski, hlavně však Armin jsou žité pochodné tohoto

Otázka jazyková vstupila, jak jsme pravili dříve, s ton výřadem řadu druhou a do řady první ustoupila otázka *rakousko-uherského vyrovnání*. Známo z celé řady prohlášení našich poslanců, že oni se žádným vyrovnáním podobným by nesoouhlasili, které by nebylo vyrovnáním spravedlivým a neumožňovalo břemeno na této polovici říše ležeti.

Vyrovnání minulými vládami sjednané nelze nazvat takovým. Proslýchalo se níměně, že vláda chce po novém jednání s vládou uherskou vedle čl. 14. ústavy oktrojovat bud provisorium na jeden rok, aneb oktrojovat nové vyrovnání v nových formách, o nichž zde mluvití nebudeme, na základě nových ujednání.

Zprávy nejnovější sdělují, že uherská vláda nepřistoupila na tento způsob skoncování vyrovnání způsobem neparlamentárním a že *trvá na parlamentárním skoncování věci*.

Co na tom pravdy, ukáže budoucnost. Nevěříme však zprávě šířené, že by hrabě Thun byl uherské vládě vysvolil naději možnosti parlamentárního projednání a že hodlá svolat k tomu něčí nyní rádu říšskou. Kdo zná poměry, a ty doufáme, že hrabě Thun dobře zná, ten se nemůže nadíti nějaké nápravy z takového kroku. Pokus ten by se naprosto nezdařil. Známo jest smyšlení v německých kruzích. A v českých

kruzích — tvrdíme tak na základě nejlepší informací — není vále k nějakému dalšímu vyjednávání.

Čeští poslancové s obětavostí bezpříkladnou po *1. říjru*, vstupili v jednání o mnování jazykových poměrů v Čechách, na Moravě i v Slezsku, chtějí jen a jen spravedlnost, dobře věduce, že urovňování sporu česko-německého zjednána by byla půda hospodářským pracím naší vlasti české i říši tak nutným. Němci urputně odmítli spravedlivé narování a domáhlají se jen hegemonie napr. stě. *Naši poslancové nemohou ani na pět od spravedlnosti ustoupit, a proto jsou každé další jednání zbytečné*. Hájím spravedlnost hájí poslancové čeští nejen zájem své vlasti a všech slovanských národů, ale i zájem Rakouska. Neboť ustoupením před obstrukcí znamenalo by prohlásit politiku obstrukční za politiku rozhodující. Necht žádný politik si domýšli toto následky. A svolat v těchto poměrech neurovnávaných říšskou radu, znamená jen vyvolat řadu skandálních výstupů, které jsme na radě říšské viděli a které nyní jen oheť a tíhu do širokých mas lidí, jež jsme v dočasných seznávaní viděli a jež nyní značně se umírnili, důkaz to, jak působí ty svécné svy v říšské radě na lid. Vlastně klamou se rakouské státnice, myslí-li, že případným upřádním jazykové otázky v Čechách, případně na Moravě, Slezsku a v ostatních zemích

Německého Nerona. Bismark k Arminovi připomínal Napoleona k princí Englieniovi. Prosládoval, odsoudil, vypověděl ho. Když Armin na duši i těle zlomený za milost návratu prosil, zamítnul příkře Bismark, a práce zbědovaný obraz fyzického a mravního zničení Arminova byl by pohul kamenem. Neuprosny kancler chěl postaviti příklad, jaký osud čeká ty, kdo vzeprou se jeho rozkazů, nebo za jeho zády u krále chytí by chtěli pletičky. „Někdy zapomínám, nikdy neodpouštím“, napsal. Chválí se na něm tato: „neodvislost srdce“. My zoveme ji nepřístupností citu spravedlnosti, smilování. Byl drsný zevně i vnitř bez jemného lyka mezi korou a dřevem. S Cromwellem měl mímo jiné hlavně tu příbuznost. Cromwell znači: všechno vyhubit a nic nežit. Stejně přísnou, silnou, nezvratnou zlovliví měl proti odparčům svým Bismark. Též on chodil po mrtvolách jak po měkkém koberci; že nebyly to vždy jen mrtvolý mravní, není vinen nedostatek krutosti, nýbrž náhoda. Nežil ve věku sedmáctém, nýbrž až devatenáctém. Posiloval se citu jakým plavčím sentimentalností a svou lásku neznač z něžných její stránek. Ženy byly mu jako Napoleovi ženami. Prostředkem požitku a kratochvíle. Nepohrdnul, co do rukou mu věhlo, však žádné

nepodělal, na žádné nepěl. Manželství pokládá za povinnost společenského pořádku, již plnil z chladné reflexe; v choti vlastní viděl kamaráda, ne milenu. Nejvíce linc k sestře své Malvině; také láska ta je více jako psychické přátelství, než uložic bratrský. Světoznámá podobizna, kde zachycen je s Luccou na jedné ploutvi, není důkazem trvalého, ani blízkého poměru k této druhdy tak mnoho a od tak mocných milovaně zřevance, nýbrž následek chvilkové rozmaru svůdné židovky. Z poháru rozkoš života neodpěl si od mládí až do vysokého věku něcho. Pil rád a hodně, kterémuž umění a zlozvyku zároveň naučil se jako góttiŕský burš; dvacet soubojů čestně přestálených posle buršského práva dovolovalo stejný počet dbanků piva. Za dob nejutěšného kulturního boje, kdy vše katolické a kněžské na smrt nenáviděl, nedovedl si odříci temnéhoého moku z várek mnichovských veleboých otců Augustiniánů „svých milých přátel“. Vlastenecké víno řínské dobře umil pat s Braudem jak pravý německý muž nepřít Francouzům, „jich nyní však pil s libostí“. V posledních letech ve sněmovně mohl mluvit a státi jenom, když posiloval se smíšenou kofáka a vody selterské. Kutřák byl náruživý; nejvíce mu

slovanských bude zjednána úplná náprava poměrů v říši rakouské.

Jsouť jazykové poměry klíčem k upravení politické situace, ale nic více, Spravedlnost ve věcech jazykových musí *nasledovat spravedlnost ve věcech politických*.

Příčina nynějších neblahých poměrů leží poněkud hloub. Jazykové poměry byly jen záminkou k tomu boji, který se vede. Hlavní základ veden mezi centralismem a autonomismem či federací. Poněvadž centralistická myšlenka viděla, že nemůže více odstranit autonomistickou většinu, proto zmožňovala práci, aby ona nemohla *postavit říši na jiné základy autonomismu a federace*. A tu naskytá se jen jediný prostředek nápravy. Zádny jiný nepomůže. Každé projednávání, každé konference jsou zbytečné ztřešnění času.

Jedná náprava leží v tom, vrátit Rakousko k stejným historickým existenčním podmínkám, aby Rakousko stalo se tím, čím být má, ani německým ani slovanským, nýbrž spravedlivým ke všem národům. Nevyhnutnou jest dále změna plnou zákonodárnou moc v záležitostech zemských a snížit kompetenci rady říšské jen na nutnější společné záležitosti. Tím by se zúžil rozehrb bojště národů v ústředním sboru zákonodárném, kterému by zůstaveno bylo jen projednávání skutečných společných záležitostí všech zemí.

Dnešní říšská rada přivěšuje ohromné kompetenci, při tak různých interesech, jež mají jednotlivé bývání vřizývání, jest k tomu nezpůsobilá.

Jen v nadaděném námu kroku, jest možná náprava trvalá.

Dívíme se tomu, že v ohledu tomu se otáčí a máš se čas.

Toto věčné otavování příkročí k definitivní úpravě politické nás znepokojuje a rozmrzí. Znamená, že vláda bud nečiní správně rozpoznání a za myslí, že nějakou paliativou přelévá nynější neblahé poměry. Avšak že vláda vidí a rozpoznává dobře a že bojí se a otáčí sáhnout k jedinému prostředku uzdravujícímu. Obojí jest politická chyba. V tom nás poněc budoucnost. Neboť jako při chorobě obvyčejně zhojení nastává jen odstraněním příčiny choroby, tak jest to i při chorobě politické.

A nečinili to nyníjší vláda, nedotěla

se rovněž i žádaného výsledku jako vlády minulí.

Protahování a otálení není v této situaci správnou politikou, poněvadž větší obstrukce dodává dechu a posiluje jí. Když by byla vláda hned za hraběte Badena obstrukce ukázala svou, byla by ihned obstrukce překonána. Stále odklady k šestému Němci a bagatelování vřizny Slovanské udějí sílu obstrukce a nejak jí ještě dodávají smělosti. Jen zjednáni plně spravedlnosti ve všech směrech může pomoci, jinak nikoliv.

Různé zprávy.

Základní kámen k pomníku Václava Beneše-Třebitzkého položen byl v neděli v Klecanech. Za účasti doputací všech obcí širého okolí, dále pěveckého kruhu „Tovarovský“ v Praze, mistrůch spolků, sborů hasičských, vysloužilců atd., vykonána tato památná slavnost. Po zapění „Choralu národa českého“ na úpět národu, na němž kostelík klecanský stojí a před nímž základní kámen byl položen, promluvil slavnostně řečník pan Zubský o významu Třebitzkého. Po té vložen kámen s pamětní listinou do otvoru na návrší, jenž za zvuků sboru „K národu“ zazděn byl. Památce Beneše-Třebitzkého provolána shromážděním „Sláva“. Odhalení pomníku, k němuž návrh podal známý umělec p. Salamoun, stane se již v září letošního roku.

„Hlasý z východních Čech“ (v Chrudimí) jsou zprávy, s nimiž vypořádáme se krátceji, než si myslí jeho redaktor pan Dubský. Přihlíý vsoko stoji naše huť — aby dlouho zabývalo se s člověkem, na jehož minulosti visí černé stíny a jehož posláné je proste sloužit zájmu židovskému. O práci jiné a takových otýlech, včho idealismu zabavených individuí není možno mluvíti. Bříhe je jejich dělat. Píni-li je žid, dobře, plni-li je jiný, teč. Vše jediné radikální pokrývá se snese a dobrovoľně počítve. Ale my, kteří pro oš a břícho neppracjeme a jímž věč českého obrození je přilý velkou, považujeme za svou povinnost proti různým Dubským boj provesti bez milosti a bez proudu. I pravíme bratřím našim na Chrudimsku, Vysokomytsku atd.: tím pro nás není místa, kde je místo pro mizerný žurnál Dubského! A jestli mladočeství chrudimské jakkoliv s tímto agitátorem, že nemohí sloužit jako vojvodě. — Nerad odklád svůj krysinský plášť, ve kterém impozantní jeho postava připomínala německé reky z času Barbarosy. Byl Herkulsem tělem; přiroda lidem k velikým úkolům povoláním dává také neobyčejné síly vlastnosti; k nim pevně zdraví a dlouhý věk. Přeplnil byl nezlomnou důvěrou v samu sebe. Navzdor vřstřednosti své nebyl dobrodružný, jak by směl, ne pak odvážlivý. Podle Richelieuu nic nepřekročoval, co nrozmyslil. Ale když se na němčem rozhodl, šel za svým cílem a zporázel vše, co bylo mu na cestě. Chvála mu lahodila, pro hanu byl citlivý. Chválen čí haněn, nastoupeno cestu neopustil, dokud sám o její chybnosti se nepřesvědčil.

žádnou překážkou nedal se zmást a co si umínil, toto z cílho nátlaku se nevázdával. Sám o sobě vypravuje: „Mým zroven je Robert Bruce, jenž pozorje trvalé vylázení pavouka poslhovala svou trpčivost a zmužilost.“ Tato vytrvalost vzrůstala ve trdostjnost, které nescházela zmužilost. — Rána je nejlepší paráda,“ bylo jeho heslem. Měl-li po Richelieuovi rozhodnost, zdědil po Mazarinu lesť. Podřizoval osobní své city, když šlo o velké věci. Byl listivý, zavilý, všecchný klamal, silně nadržel a lhal. Omíloval se, že nemůže

rem pro židovskou věc ve Vých. Čechách bude se stotožňovati, pak vzájemně nás poměje určen rázem.

Pan Stanislav Kubr, předseda „Sdružení Zemědělců“ uznal za dobré otrpiti se způsobem jeho hodným o nás list. Jako vždy, který měl by býti postaven před přisny soud, strany, volá i on, tolik skompromitovaný, na ně vykoný výbor strany. Z toho bychom si nicného nedělali; jak pravíme, čini to obvyčejně každý, kdo je na skoku ze strany, avšak něco p. Kubrovi připomeneme. Mluvíti tónem, jaký jest nad zvykem v putkách a plnočnicích místnostech, o nás pan Kubr může, nás to pranic nesníží i jemu ten ton asi stal se zvyklostí. Avšak posuzovati stupeň inteligence našeho čtenářstva, to bychom přece velice netělo, ale rozhodně prosili, aby pan Stanislav Kubr zanechal. Slepy n může mluvíti o barvách a pan Kubr nemůže mluvíti o inteligenci. Je juž to tak na světě, že může býti někdo vřetýmým znalecem černé kávy a znati tučty kluzkých kuptelů napramě, nemůže však rozhodovati o inteligenci lidí, již stoji duševně trochu výše než noční spící z chantanu. Pan Kubr tomuhle snad bude rozumět i další polemiky s námi tím spíše zanechá, čím více mu pasný bude, že volání po policii mu nic nepomůže a s námi si začíti že jest věc trochu odvážna. My hájime stranu bezohledně, jelikož jsme poznali, že čím víc se jistým pátním hvi, tím stavají se troufalejšími a významným úcetům stranu a národu svou malichernou neschopností nebezpečnějšími. Strana a národ potřebuje silně muže, silně povahy, ne fitéry, jež chytne na špek kterkoli mýho, když ukáže jim, vyhlídne na mandát nebo blíku popularity.

Stará písnička. Poslanec Spindler v posledním čísle „Podřipana“ trpce si na to stěžuje, že v činnosti našich politických spolků nastala jakási stagnace. My již druly rok na to poukazujeme. Bohužel marně! Vykoný výbor straný měl by konečně pro osvěžení a reorganizaci našich politických spolků zahájit akci.

V Chrudimských Hlasech počíná pan Dubský zaváděti proti straně slobodomyšlné a české delegaci ton — „Práva Lidu“. Už i pan Dubský chce být soudcem? Dívíme se! Tomy to nejmeně sluší! Proč, v tom pan Dubský nejlepe! Vždyť pan Dubský jenkrátke nějakému panu Kollmerovi psal jinak, a jináče redaktoru tohoto listu.

zneužití může co státník prospívá. Nedůvěru pokládá za nezbytnou vlastnost dobrého politika a nikdy nepochal se zneužití šlechtěné důvěrčivosti jiných. Není nejmeně slámosti Gorčakova, že Bismark mu dvětočty mohl „slopkověně“. Byl mnohem více, než čemu Angličané říkají „unscrupulous“. I o česku řečeno, byl nesvědčovitý. Znameníť sám člověka a nemýlil se ve výběru svých lidí a pomocníků. Tak mohloemu nezáměnně děkne dělá listy svého vřetnu.

Sir Bacon udí v čtorku je více bláhovosti nežli moudrosti; proto nejvíce pořídi ten, kdo dovede zmocnit se bláhové částky lidského ducha. Bismark byl v tom vřetkým. Člověka měne cenil než plevu. Cínil v oš svého svého smát otroky a divil se pak neřetem jejich otroctvím.

Ministré kolegové jeho chvěli se před ním jako listy osykové; spoddůstojníci, kteří na jeho polníci musili zabobiti. Spotečlejší jeho celou setinu. Pro ně rák neexistoval! Pánem jejich nejvyšším byl Bismark. Nesnesl odporu; v ministrské radě usedl zamračen, kladl obě ruce jako štít na čele nad oči a málo co, jen z milosti promluvil. Skláníli se před ním, jako před vřšími hromy.

Nebyl upitým. Dosáhl triumfu přetvářky: zdál se otevřeným a přímým. Tuto au-

dymka chutnána, když mu jí zapalova — et sa. Co byl venkovským junkerem na svem Kniephofu, neřikálo se mu jinak nežli „trhly Bismark“. Toto kolečka, o které s každým nevšedním člověkem měl věc, nezavil se si ve věku mužnem. Benedikti nazval ho sílenecem české diplomaty, Napoleon III. bez obalu bláznem. Zůstal geníálním Kniephofem, i na svem popuzdím dvorci Kniephofu lásky, nebo ve vyslaněckém paláci v Petrohradě medvědy ochotně jako pes vodil do salonu a plašil damskou návštěvu. Dovedl její vyborným společením. Srsel blesknými nápady a jiskřnými myšlenkami.

Však pravě noblessy nemal, ani když z pouhoého „von“ Bismarka stal se knížetem. Zbýstalo množství červených krevenčích tělíček v jeho žláhách po nejstarším autenticčím předku, který byl přednostou počestného cechu krejčovského v Stendamu. Byval dobrovolníkem v zemské obrany; vřše než na lajtnanta do nepřevli, jako vřbec v pravidelné činnosti neměl stěšiti. Nedotáhl to ve státní službě než na auskultatora a civilní tak se mu zokvíšila, že i v diplomatických začátečích raději nosil uniformu poručíka, než kabát vyslaněcký. Sadová zjednala mu advancement „mimo touru“; stal se generálem. Vřbec rád vojáci; v důvěrných listech na krále li-